

студенти самі активно здобувають та міцно засвоюють нові знання, формують навички професійної діяльності, розвивають особистісні професійно значущі якості.

І. О. ГОРОДЕЦЬКА, асистент кафедри правового регулювання економіки КНЕУ

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ

Серед великої кількості методик навчання найбільш уживаними, як показує практика, є: лекція, конспектування, опитування, підготовка докладів, рефератів, тестування. Вони мають низку переваг (є звичайними для більшості студентів, виявляється висока стабільність в успішності певної кількості студентів, для викладачів не потребує суттєвих змін програм викладання дисциплін, є можливість викладання матеріалу в різних умовах та для різних студентських груп). Однак існує кілька недоліків, таких як: для багатьох студентів вони є нецікавими, одноманітність викладання, брак творчого процесу, брак розвитку студента як особистості, ігнорування людського фактора тощо.

Сучасна студентська аудиторія не готова до швидкого введення нових методів навчання (мозковий штурм, ігрове моделювання, кейс-метод, тренінг, дебати), оскільки не всі студенти усвідомлюють важливість навчального матеріалу, не можуть самостійно здійснювати контроль, що призводить до зниження рівня самостійної підготовки та обсяг вивченого матеріалу. Саме тому необхідно гармонійно застосовувати як звичайні, так і нові методи навчання.

Розглянемо можливість застосування різних методів навчання у вивченні юридичних дисциплін на семінарських заняттях.

Для формування у студентів практичних навичок та «юридичного» мислення необхідно поєднувати контроль за теоретичним матеріалом, розвитком аналізу та вмінням логічного висловлення своїх думок.

Наприклад, після оголошення нової теми та мети заняття-презентації, яке проводиться викладачем або студентом, можна провести бліц-опитування — перевірку засвоєних теоретичних знань (10—15 хв).

Метод «міні-лекція» розширює основний лекційний матеріал та надає цікаві дані про вже відомі об'єкти вивчення, а також приверне увагу до проблемних питань (10—15 хв).

Метод консультування та переконання, а також метод доказування дає змогу студенту аналізувати вивчений матеріал та логічно його подавати. Такі методи особливо необхідно застосовувати у вивченні процесуальних галузей права. Наприклад, студент бере на себе роль

адвоката, який консультує клієнта (викладач) (10 хв).

Для розвитку творчості та креативності необхідно застосовувати методи мозкового штурму, групового спонтанного мислення, вільного асоціювання, вільного малювання, метод аналогій. Такі методи можна поєднувати, наприклад, метод вільного асоціювання і метод аналогій (15 хв).

Важливою умовою для створення творчої атмосфери в студентській групі та ефективного застосування засадних методів є сприятливий психологічний клімат, який поєднує активну роботу як студентів, так і викладача, позитивний настрій; можливість вільного обміну думками; робота з першоджерелами (нормативно-правовими актами), що сприяє навичкам швидкого знаходження необхідної інформації, аналізу колізій у галузі права, яка вивчається; організація творчих дискусій за круглим столом.

Особливу увагу хочу звернути на використання саме «творчих» методів, оскільки ще зі школи викладачі здебільшого зменшують важливість даних методів у процесі навчання та розвитку особистості. Необхідно зауважити, що застосування таких методів ефективніше в малих групах, саме тому корисно буде ділити групу на 4—5 малих груп (максимум у 6 осіб).

Щодо самостійної та індивідуальної роботи студентів, яка має допомагати саме самостійному вивченню матеріалу, важливою умовою продуктивності завдань є зацікавленість, а не лише страх перед негативною оцінкою. Наприклад, написання рефератів цікаво було б замінити випуском газети, причому темою газети є тема семінарського заняття. Студенти самотужки оформлюють її випуск. Оцінку такої роботи можуть робити самі студенти в малих групах: окремо ставлять оцінку критики, творці інших газет тощо (10 хв).

У зв'язку з тенденцією збільшення обсягу матеріалу для самостійного вивчення студенти дуже часто ставлять питання: «Чому ми змушені вчити нецікаві нам теми, а цікаві залишаються на самостійне вивчення?». Тому корисно було б викладачам проводити опитування або анкетування серед студентів щодо тем, які виносити на самостійне вивчення.

Для студентів юридичного факультету ефективним буде застосування методу прогнозування (аналіз та перспективи розвитку законодавства) (10 хв).

Наприкінці заняття важливо, щоб студенти самостійно підбивали підсумки та формулювали висновки (5—10 хв).

Для закріплення певного блоку тем викладач проводить сюжетно-рольову гру. Даний метод надасть студентам можливість наблизитися до практики та розвинути творчий потенціал особистості.

Після кожного семінарського заняття студентів необхідно ознайомлювати з одержаними оцінками та результатами їх роботи.